

แบบประเมินบทความวิจัย
การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 3” ประจำปี 2562
วันศุกร์ที่ 31 พฤษภาคม 2562
ณ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร

1. ชื่อบทความ (ภาษาไทย) : ไม่มีแก้ไข
(ภาษาอังกฤษ) : แนะนำให้ปรับเป็น The Development of
2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน/แก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อ	✓		
2. Abstract	✓		
3. บทนำ	✓		ตรวจสอบการเขียนอ้างอิงให้เป็นแบบเดียวกัน (ท้ายย่อหน้าแรก)
4. วัตถุประสงค์การวิจัย	✓		
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)	✓		แก้ไขจากหลังการสอน เป็นหลังการเรียนรู้
6. วิธีดำเนินการวิจัย	✓		ให้เพิ่มจำนวนห้องของนักเรียน ม.3 ก่อน จำนวน 80 คน ให้ระบุคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ว่ามีความเที่ยงตรง/ความตรงเท่าไร เป็นต้น ตรวจสอบการเขียนอ้างอิงหัวข้อ 2.2 ข้อ 7 หัวข้อที่ 3 ข้อ 3.2 คำว่า โดยใช้สถิติ เป็นการทดสอบที่ แทน
7. ผลการวิจัย	✓		
8. สรุปผลการวิจัย	✓		
9. อภิปรายผล	✓		
10. ข้อเสนอแนะ	✓		
11. เอกสารอ้างอิง	✓		
12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	✓		
13. ความถูกต้องตามรูปแบบ (Template)	✓		

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☒ 1) บทความผ่านเกณฑ์โดยไม่ต้องแก้ไข (แก้ไขเล็กน้อย)
☐ 2) บทความผ่านเกณฑ์และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

การพัฒนาหลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหัวกระบือ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 2) เปรียบเทียบจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการใช้หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนวัดหัวกระบือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน โดยวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่เก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย 3 ตัวเลือก มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.45-0.79 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.28-0.90 และมีค่าความเชื่อมั่น KR-20 เท่ากับ 0.58 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ไม่อิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าหลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีองค์ประกอบครบถ้วนระดับมากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักการของหลักสูตรและด้านจุดมุ่งหมาย รองลงมา คือ ด้านโครงสร้างเนื้อหาและเวลา ตามลำดับ
2. ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน

คำสำคัญ : พัฒนาหลักสูตร จิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

Development of Public Mind Curriculum for Environmental Conservation among Grade 9 Students at Wat Hua Krabue School

ชื่อย่อ: [U1]: ควรใช้ The Development...

ABSTRACT

The objectives of this quasi-experimental research were 1) to develop public mind curriculum for environmental conservation among grade 9 students and 2) to compare public mind among grade 9 students before and after learning public mind curriculum for environmental conservation. The sample of this study was 40 grade 9 students (room1) at Wat Hua Krabue School, Bang Khun Thian District Office, Bangkok. The sample was selected based on a cluster random sampling. Data were collected through the following instruments: 1) Four learning management plan and 2) Achievement test containing multiple-choice questions with three options, and the difficulty value of 0.45-0.79, the discriminant power of 0.28-0.90 and the KR-20 reliability of 0.58. Data collection was conducted in the first semester of academic year 2018. Data were then analyzed using statistics including mean, standard deviation, and the dependent sample t-test.

The results of this research indicated as follows:

1. Overall public mind curriculum for environmental conservation was at a high level. When individual aspects were considered, two aspects with the highest level were curriculum principles and goals, followed by structural content and time, respectively.
2. Overall public mind of the sample before and after learning public mind curriculum for environmental conservation was different with a statistical significance level of .001. A mean of public mind of the sample after learning the curriculum was higher than before.

Keywords: Curriculum development, Public mind for environmental conservation

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 6 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลายโดยเฉพาะครูมีหน้าที่อบรมสั่งสอนขัดเกลาจิตใจและยังต้องปลูกฝังคุณธรรมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม ทำตนให้มีจิตสาธารณะต่อส่วนรวม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551:น.5)

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น.45) ให้ความสำคัญกับการสร้างเด็กให้มีจิตสาธารณะ ซึ่งในระดับสถานศึกษา จิตสาธารณะนับแต่อยู่ในความสนใจของนักการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องอย่างมากโดยกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานที่ 1 ว่าคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก โดยคนไทยต้องเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ตัวบ่งชี้คือ กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ ความรู้ ทักษะที่จำเป็นและพอเพียงในการดำรงชีวิต ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว ทักษะทางสังคมคุณธรรม จิตสาธารณะและจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและพลโลกโดยมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องด้านต่างๆให้กับผู้เรียน รวมถึงการรู้จักผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด“จิตสาธารณะ” เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 1 ใน 8 ข้อ ที่สถานศึกษาต้องเน้น โดยสถานศึกษาต้องมีชั่วโมงให้เด็กทำกิจกรรมสาธารณะ รวม 165 ชั่วโมง คือประถมศึกษาปีที่ 1-6 จะต้องทำกิจกรรม 60 ชั่วโมง มัธยมศึกษาตอนต้น 45 ชั่วโมง มัธยมศึกษาปลาย 60 ชั่วโมง โดยหวังให้ผู้เรียนได้ซึมซับสิ่งดีๆ จากการทำกิจกรรม และเป็นนิสัยติดตัวไปจนโต “จิตสาธารณะ” เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน นับว่าเป็นแนวทางที่ถูกต้อง เพราะการปลูกฝังจิตสาธารณะนั้นควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก เพราะเป็นช่วงที่มีความไวต่อการปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรมอย่างยิ่ง ถ้าเด็กได้รับการปลูกฝังจิตสาธารณะให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมเมื่อเติบโตขึ้นจะทำให้เขาสามารถเผชิญกับเปลี่ยนแปลงของกระแสเศรษฐกิจและวัฒนธรรมต่างชาติ อันจะส่งผลให้สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุขกาย สบายใจ ตลอดจนเป็นประชาชนที่ดีที่เหมาะสมกับครอบครัว สังคม และประเทศชาติสืบเนื่องต่อไป

สังคมคุณภาพ คือ สังคมที่ยึดหลักความสมดุลพอดีและพึ่งตนเองได้ ทุกคนควรมีโอกาสและความเสมอภาคที่จะพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ เพื่อเป็นคนดี คนเก่งพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกสาธารณะและมีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีมีเมืองและชุมชนที่น่าอยู่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545) การส่งเสริมให้บุคคลมีจิตสาธารณะซึ่ง

เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้บุคคลตระหนักในคุณค่าของตนเองและส่วนรวม ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, น.45) ได้สรุปถึงปัญหาจากการขาดจิตสาธารณะที่อยู่ใกล้ตัวเราตลอดเวลาที่ทุกคนต้องตระหนัก ว่าเป็นผลจากการขาดจิตสาธารณะทั้งสิ้น ดังนั้น จิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดกับทุกคนในสังคมทั้งในระดับโลกและระดับประเทศ และระดับตัวบุคคลที่ต้องหันมาให้ความสำคัญและตระหนักในสิ่งนี้อย่างเร่งด่วน การสร้างคนให้มีจิตสาธารณะ จึงมีความสำคัญต่อบุคคล องค์กร สังคม และประเทศชาติอย่างมาก ถ้าเราปลูกฝัง ส่งเสริม หรือพัฒนาให้คนมีจิตสำนึกสาธารณะ ด้วยวิธีการต่างๆ จะทำให้คนในชาติมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน อาสาคูแลรับผิดชอบสมบัติส่วนรวม มีการใช้สมบัติส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่าใช้อย่างทะนุถนอม รู้จักการแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้ผู้อื่น ปัญหาการเอารัดเอาเปรียบปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด การทำลายสาธารณะสมบัติต่างๆ จะลดลง การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน หรือพวกพ้องก็จะลดลง ซึ่งการสร้างและปลูกจิตสาธารณะให้แก่คนในชาติ ให้มีความรัก ความห่วงใย ความเอื้ออาทรต่อคนอื่นและสังคมโดยรวม การมีคุณธรรมจริยธรรม การมีจิตที่คิดสร้างสรรค์เป็นกุศล และมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คิดในทางที่ดีไม่ทำลายเบียดเบียนบุคคล สังคม วัฒนธรรม ประเทศชาติ และสิ่งแวดล้อม เมื่อคนส่วนใหญ่มีจิตสาธารณะจะนำไปสู่สังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง สงบสุข และมีการพัฒนาที่ยั่งยืนอารยประเทศ คำว่า “จิตสาธารณะ” ได้มีคำในภาษาไทยที่มีความหมายเป็นนัยเดียวกันอยู่หลายคำด้วยกัน คือ “จิตสำนึกทางสังคม” “จิตอาสา” หรือ “จิตสำนึกสาธารณะ” ส่วนในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Public Mind” หรือ “Public Consciousness” ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, น.13) ได้กล่าวว่า จิตสาธารณะหมายถึง การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติมีความสำนึกและยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด เน้นความเรียบร้อย ประหยัดและมีความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ดังนั้น การมีจิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องทำการปลูกฝังแก่เยาวชนไทย ถ้าสามารถปลูกฝังและส่งเสริมจิตสาธารณะให้แก่เยาวชนได้ ปัญหาต่างๆ จะลดลง อย่างน้อยการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องก็จะลดน้อยลง และนำไปสู่สังคมที่มีการพัฒนาขึ้นในสังคมปัจจุบัน ปัญหาต่างๆที่เกิดจากการขาดจิตสาธารณะของคนนั้น บางปัญหาก็เป็นเรื่องใกล้ตัว หรือเกิดขึ้นรอบตัวทุกคน พฤติกรรมดังกล่าวแม้จะดูเหมือนเป็นเรื่องธรรมดา แต่ก็ไม่ควรปล่อยละเลยไป เพราะเด็กเหล่านี้ก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่มีจิตสาธารณะและอาจทำสิ่งที่เสียหายร้ายแรงต่อทรัพยากรและของส่วนรวมได้มากยิ่งขึ้น รวมถึงสร้างปัญหาแก่สังคมและประเทศชาติมากยิ่งขึ้น (สุขมาล เกษมสุข และรังสิ เกษมสุข, 2551, น.1)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหาทำให้สนใจศึกษาการส่งเสริมจิตสาธารณะเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ด้วยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research Principle) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความตระหนัก กระตือรือร้น มีจิตสาธารณะ อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนอย่างยั่งยืนต่อไป จึงได้เปิดสอนหลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้ได้ประโยชน์ต่อส่วนรวม ปลูกฝังจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหัวกระบือ
2. เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหัวกระบือ ระหว่างก่อนและหลังการใช้หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
มีจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหลังการสอบตามหลักสูตรสูงกว่าก่อนการเรียน

ข้อคิดเห็น[U2]: เรียบ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดหัวกระบือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน กลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่ม
กลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม

ข้อคิดเห็น[U3]: เพิ่มจำนวนห้อง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลา 12 ชั่วโมงซึ่งเนื้อหาประกอบด้วย
กิจกรรมจิตสาธารณะ โดยนำเนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสามารถนำมา
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2.2 แบบทดสอบวัดจิตสาธารณะ โดยใช้หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหัวกระบือ เป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก
จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

- 1) กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบทดสอบวัดการมีจิตสาธารณะ
- 2) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ
- 3) ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับจิตสาธารณะที่เหมาะสมกับจุดประสงค์เพื่อนำมาเป็นเนื้อหาในการ
จัดทำแบบทดสอบ
- 4) สร้างแบบทดสอบวัดจิตสาธารณะ แบบปรนัยแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
- 5) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง
- 6) นำแบบทดสอบหาอำนาจจำแนกไปทดลองใช้กับนักเรียน โรงเรียนวัดหัวกระบือ สำนักงาน
เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาคุณภาพของข้อสอบรายข้อ
โดยได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.45-0.79 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.28-0.90
- 7) นำแบบทดสอบที่ผ่านการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ จำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาคุณภาพ
ทั้งฉบับ โดยวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นจากสูตร KR-20 ของวิทนีและซาเบอร์ (Whitney, B.R. &
Sabers, B. 1970) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.58
- 8) นำแบบทดสอบที่ผ่านการหาความเชื่อมั่นแล้วไปทดสอบนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 40 คน ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 คะแนนที่ได้จากการทดสอบ ของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์
สิ่งแวดล้อม หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนน จิตสาธารณะทั้งก่อนการทดลอง
และหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าสถิติ โดยใช้สถิติ (t-test for dependent)

ข้อคิดเห็น[U4]: การทดสอบที่

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนาหลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนวัดหัวกระบือ สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหัวกระบือ มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ในมาตรา 22 และมาตรา 24 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหัวกระบือ โดยมีองค์ประกอบครบถ้วน และมีความเหมาะสม ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย มาตรฐานกลุ่มสาระและการเรียนรู้

2. ผลเปรียบเทียบการมีจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่าหลังการทดลองใช้หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหัวกระบือ มีจิตสาธารณะสูงขึ้น

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบวัดจิตสาธารณะ ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
ก่อนการทดลอง	90	58.85	14.40	65.36
หลังการทดลอง	90	74.20	13.60	82.44

จากตารางที่ 1 พบว่าก่อนเรียนหลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 58.83$) คิดเป็นร้อยละ 65.36 หลังเรียนหลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 74.20$) คิดเป็นร้อยละ 82.44

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะ ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

จิตสาธารณะ	n	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p
		$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D		
จิตสาธารณะ	40	58.83	14.40	74.20	13.60	-18.30***	0.000

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการใช้หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 58.83$) และหลังเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 74.20$) เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สรุปผลและอภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ผลจากการพัฒนาหลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหัวกระบือ ได้หลักสูตรที่มีองค์ประกอบครบถ้วน หลักสูตรมีคุณภาพ มีความถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามกระบวนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอนประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอน และรายละเอียดต่างๆเพื่อรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความจำเป็นในการพัฒนา โดยผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์นโยบายการจัดการศึกษา ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตร ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 6 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข สอดคล้องตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ.2551:น.5) ซึ่งต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับการสร้างเด็กให้มีจิตสาธารณะ รู้จักดูแลของส่วนรวม รวมถึงการรู้จักรักษาสภาพประโยชน์ของส่วนรวมและของประเทศชาติ โดยให้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด "จิตสาธารณะ" เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 1 ใน 8 ข้อ ที่สถานศึกษาต้องเน้น โดยสถานศึกษาต้องมีชั่วโมง ให้เด็กทำกิจกรรมสาธารณะ โดยหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหัวกระบือ ยังได้กำหนดการพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมความมีจิตสาธารณะ ให้ผู้เรียนเกิดความสามารถตามวัตถุประสงค์นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาหลักสูตร โดยมีการกำหนดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยผู้วิจัยได้วางแผนเลือกเนื้อหาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาโครงร่างหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีความเหมาะสมมีองค์ประกอบครบถ้วน ผู้วิจัยได้นำการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน จากขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งแนวทางในการจัดกิจกรรมมาพัฒนาหลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหัวกระบือ โดยกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาและเวลา แนวทางการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ นิรมล ศตวุฒิ (2551, น.9) ซึ่งกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย จุดมุ่งหมายเฉพาะ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตร การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแนวทางการใช้หลักสูตร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554, น.15-16) จำแนกองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลหลักสูตร

ในการตรวจสอบโครงร่างหลักสูตร ผู้วิจัยได้นำโครงร่างหลักสูตรเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของโครงร่างหลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหัวกระบือ มีค่าเฉลี่ย 4.93 อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าทุกองค์ประกอบของโครงร่างหลักสูตรมีความเหมาะสม ส่วนผลการประเมินความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 1.00 แสดงว่า โครงร่างหลักสูตรมีความสอดคล้องกันทุกประเด็นหลังจากนั้นยังได้นำโครงร่างไปปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้จำนวน 4 แผน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนโดยภาพรวมสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามแผน มีการบันทึกผลหลังการสอนทุกครั้งทำให้ทราบถึงข้อดีและข้อบกพร่องของหลักสูตรเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร เป็นขั้นสรุปและตัดสินประสิทธิภาพของหลักสูตร ซึ่งพบว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีข้ออภิปราย มีดังนี้

ผลการเปรียบเทียบการมีจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าความมีจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยการทดสอบวัดความมีจิตสาธารณะหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 82.44 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัช ศรีรักษา (2555) ที่ทำการวิจัยเรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมกับคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และระดับคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนอยู่ในระดับมาก 2) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและระดับคุณธรรมพื้นฐานนักเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 3) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและระดับคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนในโรงเรียนที่สอนในช่วงชั้นที่ต่างกันไม่แตกต่างกัน 4) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก จากการดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอน ทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะจิตสาธารณะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับผลการวิจัยของวัฒนา ไตต่อผล, ภูฟ้า เสวกพันธ์, วาริรัตน์ แก้วอุไร และอมรรัตน์ วัฒนาธร (2558 น.1-12) ที่พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะหลังการใช้หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่อบูรณรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรม และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักกระตือรือร้น มีจิตสาธารณะในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนอย่างยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้

1. หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่อบูรณรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหัวกระบือ ก่อนนำไปใช้สอน ครูควรศึกษาเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ตลอดจนการวัดและประเมินผลให้เข้าใจ
2. หลักสูตรจิตสาธารณะเพื่อบูรณรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหัวกระบือ สามารถนำไปใช้สอนในระดับชั้นอื่นๆ ได้โดยครูผู้สอนอาจเลือกลักษณะจิตสาธารณะให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในข้ออื่นๆ เช่น ข้อสัณยสุจริต อยู่อย่างพอเพียง เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบคุณลักษณะจิตสาธารณะกับพฤติกรรม การมีจิตสาธารณะของนักเรียนที่ใช้รูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.ท.)

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์.(2552). สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ. กรุงเทพฯ. พรินท์(1991).
- ธวัช ศรีรักษา. (2555, พฤษภาคม-สิงหาคม). ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมกับคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 2(2), 46-51.
- นิรมล ศตวุฒิ. (2551). การจัดการศึกษาแบบเชิงชุมชน: นวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสื่อดิจิทัล
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2554). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนา ไตต่อผล, ภูฟ้า เสวกพันธ์, วารินทร์ แก้วอุไร และอมรรัตน์ วัฒนาธร. (2558,เมษายน-มิถุนายน). หลักสูตรเสริมสร้างจิต สาธารณะตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 17(2),1-12
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 2545-2549. กรุงเทพฯ. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุขุมล เกษมสุข และรังสี เกษมสุข. (2551). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาจิตสาธารณะโดยใช้บทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร(ฝ่ายประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- Whitney, D.R. and D. L. Sabers.1970."Improving Essay Examination III. Use of Item Analysis", Technical Bulletin11. Mimeographed.(Iowa City: University Evaluation and Examination Service)